

Škola hrou - humanizační tendence

Princip iniciace:

- požadavek mobilizovat dětskou potřebu poznání, zvědavost, iniciovat vlastní aktivitu dětí.

Princip primárních informací:

- požadavek pracovat s podstatnými informacemi ve vyučování tak, aby se axiomy - tj. informace, nad kterými stojí velká nadstavba dat a které se nedají odvodit – vyčlenily samy stálým používáním.

Princip učení ve druhém plánu:

- učení na základě asociačních vazeb, které je energeticky méně náročné než učení záměrné.

Princip kontinuity:

- požadavek, aby dění ve škole bylo kontinuální součástí života dětí. Škola by neměla být protikladem volna, kdy si děti teprve mohou dělat, co je baví. Školní práce je jednou z forem zábavy.

Princip kreativní aktivizace:

- požadavek naučit děti snít a tvořivě myslet, což je důležitější než zahltnout je zbytečnými informacemi. Škola má být formující, nikoli informující.

Princip bezpečí a lásky:

- požadavek, aby u učitele děti nacházely citové zázemí, jistotu, bezpečí, vstřícnost, aby ve škole a třídě byla pozitivní emocionální atmosféra.

Angažované učení

Příznačné je osobní zaujetí žáků pro učení, vše na základě dobrovolnosti, bez donucení či jakékoli jiné negativní motivace, z vlastní potřeby poznávat. Neznámkuje se, provádí se slovní hodnocení.

1. Princip samostatného myšlení a kolektivní spolupráce
2. Princip angažovanosti a zodpovědnosti za svěřené úkoly
3. Princip uplatnění pozitivní motivace
4. Princip dobrovolnosti a uvědomělé tvořivé práce
5. Princip pochopení učiva všemi žáky
6. Princip řešení náročných problémových úkolů
7. Princip převahy kladného hodnocení
8. Princip respektování osobnosti
9. Princip funkčního využívání méně obvyklých pedagogických situací
10. Princip otevřeného systému výchovy a vzdělávání¹

Některé zásady Komenského:

- Učitel necht' neučí, kolik sám může učit, nýbrž kolik může žák pochopiti.
- Vždy postupně, nikdy skokem.
- Všemu, čemu se musíme učit, necht' se učíme vlastní prací.
- Vše vlastními smysly, vždy a rozmanitě.
- Všemu se vyučuje a učí příklady, ukázkami a cvičeními.
- Necht' se vyučuje a učí: Nečetným před četnými. Krátkým před obšírnými. Jednoduchým před složenými. Obecným před zvláštními. Blízkým před odlehlejšími. Pravidelným před nepravidelnými (čili normálním před nenormálními).²

---

¹ FIALOVÁ, Hana a kol. *Vybrané kapitoly z Obecné didaktiky*. Brno: MU Brno, 1996. s. 15 - 19. ISBN 80-210-1308-7.

² KALHOUS, Zdeněk - OBST, Otto. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002. s. 269. ISBN 80-7178-253-X

Přehled standardů kvality pedagogické práce³

1. Individualizace

Na základě svých znalostí o vývoji dítěte a svého vztahu s dětmi a jejich rodinami se učitel snaží o docenění rozmanitosti každé třídy a vychází vstříc individuálním potřebám a potenciálu každého dítěte.

2. Učební prostředí

Učitel se snaží přispívat k vytvoření atmosféry, pro kterou je typická péče, inkluze a podnětnost, prostřednictvím budování prostředí, jež co možná nejvíce podporuje odhodlání dětí pustit se do náročných úkolů, uplatňování demokratických principů a samostatnou i skupinovou práci.

3. Zapojení rodiny

Učitel buduje partnerství s rodinou, aby zajistil optimální podmínky pro vzdělávání a rozvoj dítěte.

4. Techniky smysluplného učení

Učitel navrhuje a uplatňuje nejrůznější strategie, aby podpořil porozumění obsahům učiva a vybídl děti k tvořivosti, inovacím, zvědavosti, sociální kooperaci a zkoumání v rámci jedné i více disciplín.

5. Plánování a evaluace

Učitel vytváří plány, které se řídí národními standardy, programovými cíli a individuálními potřebami dětí a uplatňuje systematický přístup pro sledování a posuzování pokroku každého dítěte.

6. Profesionální rozvoj

Učitel pravidelně hodnotí a zvyšuje kvalitu a efektivitu své práce a spolupracuje s kolegy na dalším zlepšování programů a metod zaměřených na děti a jejich rodiny.

7. Sociální inkluze

Učitel je vzorem a zastáncem hodnot a chování, které posilují lidská práva, sociální inkluzi a základy otevřené demokratické společnosti, včetně ochrany práv veškerých menšin.

---

³ Mezinárodní standardy kvality pedagogické práce. Step by step Czech Republic, s. 12.